

22 september
1922

EERSTE LEIDSE SCHOOLVERENIGING

100 jaar

22 september
2022

Het prille begin

Rond 1920 heerste bij een aantal Leidse ouders ontevredenheid over het plaatselijke lagere onderwijs. Zij wilden onder andere grotere speelplaatsen, een voorbereidende klas, handenarbeid voor meisjes, maar vooral: degelijk en vernieuwend onderwijs. Hun wensen brachten zij over aan de gemeenteraad, maar toen deze met allerlei vage beloften reageerde, werd besloten een eigen school op te richten. Om deze ambitieuze plannen te kunnen verwezenlijken was rijkssubsidie nodig en daarvoor moest er aan veel wettelijke eisen worden voldaan.

Toen het eindelijk zover was, stelde de Gemeente Leiden een aantal leslokalen ter beschikking die voor het voorlopig schoolbestuur volkomen onaanvaardbaar waren. Daarom besloot men te zoeken naar een eigen gebouw. Pas nadat grote financiële problemen waren opgelost, kon een uit 1868 daterende stadsvilla aan het Noordeinde 1 worden aangekocht. Dit deels aan de Witte Singel gelegen statige gebouw, waarin al meer dan 50 jaar verschillende gezinnen hadden gewoond, was echter niet geschikt om als school te dienen, zodat er eerst een grondig verbouwd moest worden.

1922 – 1940

Naast groot enthousiasme en blijdschap met de nieuwe school waren er de eerste jaren ook moeilijkheden, zoals een hoog opgelopen conflict tussen het bestuur en de ledenvergadering over de voortzetting van een geslaagde proef in twee klassen met het Daltonsysteem. Het gevolg was dat een deel van het bestuur aftrad. Gelukkig kwam de school spoedig daarna in rustiger vaarwater terecht, zodat alle energie aan de verdere ontwikkeling kon worden besteed. Die verliep voorspoedig, vooral dankzij de grote aanmelding van nieuwe leerlingen. Door deze onstuimige groei werd het gebouw al gauw te klein.

In 1927 werd besloten tot de oprichting van een kleuterschool. De kleintjes werden gehuisvest in het souterrain, de voormalige keuken van het herenhuis. Het was een heel knusse ruimte, maar er moest een andere oplossing komen. In 1935 werd aan de achterzijde van het gebouw een ruim kleuterlokaal gebouwd. In deze periode vestigde de E.L.S. definitief zijn reputatie van een school waar in een prettige omgeving onderwijs van hoge kwaliteit werd gegeven.

1940-1945

De oorlogsjaren hebben hun stempel op het schoolleven gedrukt. Het gebouw werd door de Duitsers gevorderd, waarna de E.L.S.-ers werden gehuisvest in een pand aan het Rapenburg. Diepe verslagenheid en droefheid was het gevolg toen in januari 1944 het geliefde schoolhoofd dhr. H. Douma, samen met drie andere bekende Leidenaren, na een korte gijzeling door de bezetter lafhartig werd

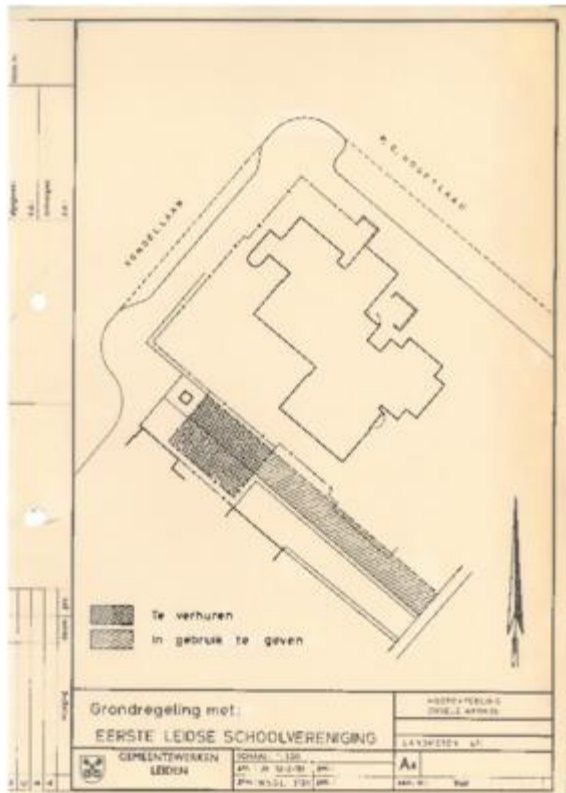

vermoord.

Na de bevrijding nam de heer J. Voorwinden de leiding van de school op zich. Hij werd alom geprezen vanwege zijn pedagogische en didactische kwaliteiten. De mede door hem geschreven methode 'Taal' was jarenlang de spil van het taalonderwijs op de E.L.S.

De jaren vijftig

De goede naam van de school zorgde voor een grote toestroom van nieuwe leerlingen waardoor er opnieuw een huisvestingsprobleem ontstond. Om het gebrek aan ruimte op te vangen, werd voor het eerst gedacht aan nieuwbouw. De Gemeente Leiden vond echter dat het schoolgebouw, zeker met de moderne kleuterschool, er nog goed genoeg uitzag en toonde weinig enthousiasme voor de

plannen van het schoolbestuur.

Eerste Leidse Schoolvereniging
NOORDEINDE 1 — **TELEFOON 22111**
 In MEI gelegenheid tot
Aangifte van nieuwe leerlingen
 voor de KLEUTERKLAS en enkele plaatsen in de 1e klas van de Opl. School voor Lyceum, H.B.S. en Gymnasium, liefst op Vrijdagmiddag of Zaterdagmorgen bij het hoofd der school, aan het schoolgebouw.

De jaren zestig

In 1962 was het groot feest: de E.L.S. bestond 40 jaar. In dit jaar vond ook een wisseling van de wacht plaats. Het schoolhoofd, dhr. J. Voorwinden werd opgevolgd door dhr. G.J. Prevo. Tot ieders verrassing verscheen in 1964 een artikel in het Leidsch Dagblad met de kop: "De E.L.S. bouwt een nieuwe school". Vele jaren prijkte dit krantenknipsel op het schoolprikbord, totdat niemand er meer in geloofde, maar ... men gaf de moed niet op!

De jaren zeventig

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan organiseerde de E.L.S. het grootste feest in haar geschiedenis. In de grote circustent op het schoolplein vonden tal van bruisende activiteiten plaats. Honderden reünisten ontmoetten elkaar opnieuw, sommigen pas na een halve eeuw!

In het midden van de jaren zeventig kwam er onverwacht schot in de plannen voor de nieuwbouw. Dankzij de vasthoudendheid van het schoolbestuur gaf de Gemeente Leiden eindelijk toestemming voor de bouw van een nieuwe school aan de P.C. Hooftlaan. Stadsarchitect ir. F.A. Temme maakte het ontwerp, waarbij het de uitdrukkelijke wens van het schoolbestuur was dat de intimiteit en de huiselijke sfeer van het witte pand aan het Noordeinde in de nieuwe school was terug te vinden.

In 1977 begon aannemer Noorlander Bouw met de werkzaamheden. Op vrijdag 13 oktober 1978 trok een vrolijke optocht van ouders, leerkrachten en kinderen van het Noordeinde naar de P.C. Hooftlaan, waarmee een hoofdstuk in de geschiedenis van de E.L.S. werd afgesloten. De feestelijke opening van de nieuwe school vond in november 1978 plaats.

Aan het eind van het cursusjaar was er opnieuw een groot feest: dhr. G.J. Prevo nam na een dienstverband van 33 jaar aan E.L.S., waarvan 17 jaar als schoolhoofd, afscheid. Van jong en oud ontving hij blijken van waardering voor zijn bijdrage aan het schoolleven. Vanwege zijn verdiensten voor de schoolsport werd de Prevo -wisselbeker geïntroduceerd, bestemd voor de groep die op de jaarlijkse schoolsportdag de beste sportieve prestatie levert. Paul Bodoux volgde G.J. Prevo als schoolhoofd op.

De jaren tachtig

Vanwege enorme belangstelling voor de E.L.S. onder andere vanuit de Leidse nieuwbouwwijken en de randgemeenten werden de wachtlijsten steeds groter. Er ontstond opnieuw behoefte aan meer ruimte. Mede met het oog op de Wet op het Basisonderwijs werd de school in november 1984 uitgebreid met een derde kleutergroep. Daarnaast werd besloten tot een tweetal grondige verbouwingen. In 1985 werd een extra groepslokaal voor de kleuters en de uitbreiding van de bovenverdieping gerealiseerd. In 1989 werd de school verrijkt met een grotere aula en extra sanitaire voorzieningen.

Eerste Leidsche Schoolvereniging.

RAPPORTEN omtrent *Arienne Jeanne Krieger*
 CURSUS 19 *80/81* Leerling(e) der *4* e Klasse.

	Lezen	Schrijven	Rekenen	Nat. Taal	Vol. Gesch.	Aer. (Licht)	Handw. (Natuur)	Zingen	Tekenen	Lich. oef.	N. Handv.	Handw. (Arch.)	Gez. (Ged.)	Nat. (Ned.)	Vrijt.	Lezen horen	Abscrite.	
15 Nov.	8½	8½	8	8½		0	0½	7	8	6½	8½	7	9	9		9	0	<i>Bev.</i>
1 Febr.	9	8½	7½	8½		0½	7½		0	7	8½	7	9	9		9	5	<i>Bev.</i>
1 Mei	9	8½	8	9		0	0	7	0	7	8½	8	9	9		9	11	<i>Bev.</i>
15 Juli	9	8	8½	8½		0	0	7	0	7	8½	8	9	8½		8½	0	<i>Bev.</i>

Bevorderd: *ja*
 Opmerkingen: *(zie verslag aan ouders)*

N.B. Cijfers van 1-10. 5 = goed.
 6 = voldoende.
 4 = onvoldoende.

De rubrieken worden alleen ingevuld, wanneer voldoende gegevens aanwezig zijn, om dit met behoorlijke juistheid te kunnen doen.

Het Hoofd der School: **M. VAN WAMELEN.**
 De Klasse-Onderwijzer: *P. J. Maars*

In het schooljaar 2007-2008 werd het 85-jarig lustrum groots gevierd met allerlei activiteiten door het schooljaar heen: het jubileumjaar werd feestelijk met een circusuitvoering door alle kinderen, een enorme verjaardagstaart volgde in het najaar, een kinderdisco, een disco voor de ouders, een spelletjesdag voor de hele school in de Groenordhallen, een schoolreis naar Duinrell en het jaar werd afgesloten met een schitterende slotmiddag met een veiling waarvan de opbrengst naar de Stichting Doe een Wens ging.

Vanaf 1 maart 2012 was Jan de Kleijn directeur van de Eerste Leidse Schoolvereniging, basisschool te Leiden. De school heeft in 2013 het predicaat Gezonde school gehaald en het predicaat Groene Schoolplein. In 2014 is de visie herijkt. We hebben niet meer de wens om te groeien maar juist met 13 groepen op 1 locatie aan de P.C. Hooftlaan, de gevraagde kwaliteit te leveren.

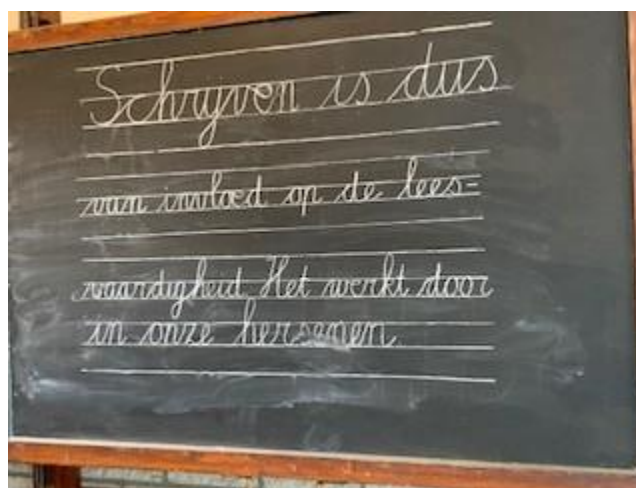
De jaren negentig

In 1996 werd Wilbert Streng tot directeur van de E.L.S. benoemd. Met het oog op de plannen van de overheid om het voortbestaan van scholen te koppelen aan een vastgesteld minimum leerlingenaantal werd de commissie E.L.S. 2000 opgericht. In deze 'toekomstcommissie' waren alle geledingen van de school vertegenwoordigd. Om de positie van de E.L.S. ook voor de komende jaren veilig te stellen, nam de ledenvergadering de aanbevelingen van de commissie over en gaf toestemming tot uitbreiding van de school, waarbij uitgegaan werd van stapsgewijze verdubbeling van de groepen. Ook de Gemeente Leiden stemde in de plannen toe.

Vanaf 2000

Om deze groepen te kunnen huisvesten, werd een aantal leegstaande lokalen van de voormalige Bedrijfstechnische School aan de Vondellaan volledig gerenoveerd. In oktober 2002 verhuisden de leerlingen van de groepen 7 en 8 naar hun nieuw onderkomen. De complete uitbreidingsoperatie werd met ingang van het cursusjaar 2008-2009 voltooid. In dit schooljaar was de E.L.S. uitgegroeid tot een basisschool met vijf kleutergroepen; de groepen 3 tot en met 8 zijn dan verdubbeld. In totaal 17 groepen met een schoolgrootte van 425 leerlingen.

In 2004 werd Bart Lippens directeur van de school. onder zijn leiding werd ook op de E.L.S. net als andere scholen in het basisonderwijs de lumpsumfinanciering ingevoerd. Hij werd in 2008 opgevolgd door Ingrid Stofmeel.

Het heden

Per januari 2016 is Ed Bossong directeur van de Eerste Leidse Schoolvereniging. De school besteedt op dit moment veel aandacht aan samenwerking binnen het team. Dit wordt gedaan met behulp van Stichting Leerkracht. Zo werken we aan het verbeteren van de leerprestaties van de kinderen.

De afgelopen jaren zijn er veel vernieuwingen doorgevoerd. Weer een verbouwing om een extra groep te realiseren. Een prachtige kleuterbouw en een multifunctionele aula biedt de school nu ruimte voor 306 leerlingen! Er is een cultuur gecreëerd waardoor we met veel resultaat samenwerken, leerkrachten kijken bij elkaar in de klas en formuleren elke week samen de verbeterpunten en werken samen aan verschillende ontwikkelingen.

Digitalisering binnen de verschillende lesmethodes heeft tot de aanschaf van een laptop voor de leerlingen geleid. Systemen als Parro en Parnassys hebben de communicatie verbeterd en zijn rapporten en schoolgids gedigitaliseerd.

Naast de cultuur- en ICT-coördinator is er een reken-, taal- en leescoördinator. Ook hebben wij een gedragsspecialist. De accenten muziek en drama hebben een leerlijn die aansluit op alle leeftijden in samenwerking met de Jeugdtheaterschool in Leiden.

De coronatijd heeft om veel aanpassing gevraagd. Lesgeven op afstand was snel gerealiseerd en nu niet meer weg te denken. We hebben ons aangepast in het lesgeven, hygiëne, logistiek en ook in het organiseren van evenementen!

*Vaert wel,
ende lewet
scone*